

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การนำรถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคน (รถแท็กซี่)
ที่จดทะเบียนในเขตกรุงเทพมหานคร ไปตั้งจุดจอดรับส่งคนโดยสาร
ระหว่างจังหวัด เป็นประจำหรือเป็นครั้งคราว

กรมการขนส่งทางบกได้มีหนังสือ ที่ คค ๐๔๐๔/๔๓๓๔ ลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๒ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า กรมการขนส่งทางบกได้รับข้อหาหรือจากสถานีตำรวจภูธรเมืองพัทยาว่า การนำรถยนต์รับจ้าง (รถแท็กซี่) ที่จดทะเบียนในเขตกรุงเทพมหานคร ไปใช้วิ่งรับส่งคนโดยสารนอกเขตจังหวัดที่จดทะเบียน และมีการตั้งจุดจอดรับคนโดยสารที่จังหวัดชลบุรีเพื่อไปยังสถานที่ต่าง ๆ ตามที่ตกลงกับคนโดยสาร ในลักษณะที่ทำเป็นประจำหรือเป็นครั้งคราว จะกระทำหรือไม่ หากไม่ได้จะมีความผิดตามกฎหมายใด ฐานใด และมีบทลงโทษอย่างไร

กรมการขนส่งทางบกพิจารณาแล้ว มีความเห็นแตกต่างกันเป็นสองฝ่าย ดังนี้

ฝ่ายแรก มีความเห็นว่า สามารถทำได้เนื่องจากความในข้อ ๓ วรรคสาม แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ กำหนดยกเว้นให้รถยนต์รับจ้าง (รถแท็กซี่) ที่จดทะเบียนในเขตกรุงเทพมหานครสามารถใช้รับจ้างได้ทุกจังหวัด ดังนั้น การนำรถยนต์รับจ้าง (รถแท็กซี่) ที่จดทะเบียนในเขตกรุงเทพมหานครมาใช้วิ่งรับส่งคนโดยสารนอกเขตจังหวัดที่จดทะเบียนเป็นการประจำ จึงไม่มีความผิด

ฝ่ายที่สอง มีความเห็นว่า ไม่สามารถทำได้เนื่องจากความในข้อ ๓ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๓๕) กำหนดหลักการให้รถยนต์รับจ้าง (รถแท็กซี่) ใช้เดินได้เฉพาะในเขตจังหวัดที่จดทะเบียนเท่านั้น ซึ่งเป็นหลักการทั่วไปของการใช้รถยนต์รับจ้างเกือบทุกประเภทตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ สำหรับบทบัญญัติในข้อ ๓ วรรคสาม แห่งกฎกระทรวงดังกล่าว ที่กำหนดให้รถยนต์รับจ้าง (รถแท็กซี่) ที่จดทะเบียนในเขตกรุงเทพมหานครใช้เดินในเขตจังหวัดอื่นทุกจังหวัดได้ ก็มีเจตนาเพิกถอนอนุญาตให้รถยนต์รับจ้าง (รถแท็กซี่) ดังกล่าวสามารถใช้เดินทางไปส่งคนโดยสารเท่านั้น ไม่สามารถจะนำไปใช้รับจ้างในจังหวัดอื่น ๆ ได้ ประกอบกับการใช้รถในลักษณะดังกล่าวเป็นการใช้เช่นเดียวกับรถยนต์รับจ้างระหว่างจังหวัดตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ฯ อันเป็นการฝ่าฝืนต่อกฎหมาย ดังนั้น การนำรถยนต์รับจ้าง (รถแท็กซี่) ที่จดทะเบียนในเขตกรุงเทพมหานครไปใช้วิ่งรับส่งคนโดยสาร

เป็นการประจำที่จังหวัดชลบุรี จึงเป็นความผิดตามมาตรา ๕ (๑๑) และมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒

กรมการขนส่งทางบกจึงหารือว่า การนำรถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคน (รถแท็กซี่) ที่จดทะเบียนในเขตกรุงเทพมหานคร ไปตั้งจุดจอดรับส่งคนโดยสารระหว่างจังหวัด เป็นประจำหรือเป็นครั้งคราว สามารถทำได้หรือไม่ อย่างไร

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๒) ได้พิจารณาข้อหารือของกรมการขนส่งทางบก โดยได้รับฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงจากผู้แทนกระทรวงคมนาคม (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมการขนส่งทางบก) แล้ว เห็นว่า แม้ความในข้อ ๓ วรรคหนึ่ง^๑ แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ จะกำหนดไว้ว่า ให้รถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคน (รถแท็กซี่) เดินทางได้เฉพาะในเขตจังหวัดที่รถยนต์นั้นจดทะเบียนก็ตาม แต่เมื่อความในวรรคสามของข้อ ๓ ได้กำหนดยกเว้นรถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคน (รถแท็กซี่) ที่จดทะเบียนในเขตกรุงเทพมหานครให้สามารถเดินทาง ซึ่งหมายความรวมถึงการหยุดรับ – ส่งคนโดยสารได้ทั้งในเขตกรุงเทพมหานครและจังหวัดอื่นทุกจังหวัด จึงย่อมมีผลให้รถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคน (รถแท็กซี่) ที่จดทะเบียนในเขตกรุงเทพมหานครไม่อยู่ในบังคับตามวรรคหนึ่งของข้อ ๓ ดังกล่าว ที่จะเดินทางได้เฉพาะในเขตจังหวัดที่จดทะเบียน อันได้แก่ กรุงเทพมหานครเท่านั้น หากแต่สามารถเดินทางซึ่งรวมถึงการหยุดรับ – ส่งคนโดยสารในเขตกรุงเทพมหานครและจังหวัดอื่นได้โดยชอบด้วยกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นการดำเนินการในลักษณะประจำหรือเป็นครั้งคราว

อย่างไรก็ดี การเดินทางรับจ้างบรรทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคน (รถแท็กซี่) ต้องมีลักษณะเป็นการเดินทางทั่วไป อันได้แก่ การหยุดรับ – ส่งคนโดยสารตามที่ได้รับแจ้งว่าจ้างด้วย ไม่ใช่เป็นการเดินทางในลักษณะประจำทาง หรือเป็นการเข้าซ้อนกับลักษณะการเดินทางประเภทอื่น เพราะอาจเป็นการขัดต่อเจตนารมณ์ของกฎหมายที่ห้ามการใช้รถไม่ตรงตามประเภทที่จดทะเบียนตามมาตรา ๒๑^๒ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๔๗

^๑ ข้อ ๓ ให้รถยนต์รับจ้างและรถยนต์รับจ้างสามล้อใช้เดินได้เฉพาะในเขตจังหวัดที่จดทะเบียน

สำหรับรถยนต์รับจ้างและรถยนต์รับจ้างสามล้อที่จดทะเบียนในเขตจังหวัดขอนแก่น จังหวัดชลบุรี จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดนครราชสีมา และจังหวัดสงขลา ให้ใช้เดินได้ในเขตจังหวัดที่จดทะเบียนและในเขตจังหวัดอื่นที่มีใช้เขตจังหวัดที่ระบุไว้ดังกล่าวและเขตกรุงเทพมหานคร

สำหรับรถยนต์รับจ้างและรถยนต์รับจ้างสามล้อที่จดทะเบียนในเขตกรุงเทพมหานครให้ใช้เดินได้ในเขตกรุงเทพมหานครและในเขตจังหวัดอื่นทุกจังหวัด

^๒ มาตรา ๒๑ ห้ามมิให้ผู้ใดใช้รถไม่ตรงตามประเภทที่จดทะเบียนไว้ เว้นแต่ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) การใช้รถยนต์บริการธุรกิจ รถยนต์บริการทัศนาจร หรือรถจักรยานยนต์สาธารณะในกิจการส่วนตัว

สำหรับในกรณีที่หาเรื่องนี้ เมื่อมีการนำรถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคน (รถแท็กซี่) ที่จดทะเบียนในเขตกรุงเทพมหานคร ไปใช้รับส่งคนโดยสารนอกเขตจังหวัดที่จดทะเบียนเป็นประจำหรือเป็นครั้งคราว แม้ว่าจะมีการตั้งจุดจอดเพื่อรับคนโดยสารที่แน่นอนเพื่อไปส่งในสถานที่ต่าง ๆ ระหว่างจังหวัด แต่เป็นกรณีที่เป็นการเดินทางที่ผู้ว่าจ้างซึ่งเป็นคนโดยสารจะตกลงกับผู้รับจ้างซึ่งเป็นผู้ขับ มิใช่เป็นลักษณะการเดินทางประจำทาง จึงสามารถทำได้ตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๓ วรรคสาม แห่งกฎกระทรวง ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๓๕)ฯ และไม่เป็นการใช้รถที่ผิดประเภทไปจากที่จดทะเบียนตามมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๔๗ แต่อย่างใด

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จาละ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ธันวาคม ๒๕๕๒

(๒) การใช้รถยนต์สาธารณะในกิจการส่วนตัว โดยมีข้อความแสดงไว้ที่รถนั้นให้เห็นได้ง่ายจากภายนอกกว่าใช้ในกิจการส่วนตัว

(๓) การใช้รถยนต์สาธารณะบรรทุกของที่ติดตัวไปกับผู้โดยสาร

(๓ ทวิ) การใช้รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคลที่มีน้ำหนักไม่เกินหนึ่งพันกิโลกรัม เป็นรถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกินเจ็ดคน หรือใช้รถยนต์นั่งส่วนบุคคลเป็นรถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล

(๔) ได้รับอนุญาตจากนายทะเบียน ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง